

A Kúria a személyesen eljáró felperesnek a dr. Hajdu Krisztina ügyvéd által képviselt Magyar Villamos Művek Zrt. alperes ellen közérdekű adat kiadása iránt a Fővárosi Bíróság előtt 19.P.20.833/2011. számon megindított és a Fővárosi Ítéltábla 2.Pf.21.465/2011/4. számú jogerős ítéletével befejezett perében az alperes által 13. sorszám alatt benyújtott felülvizsgálati kérelem folytán - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

í t é l e t e t :

A Kúria a jogerős ítéletet hatályában fenntartja.

Ez ellen az ítélet ellen jogorvoslatnak nincs helye.

I n d o k o l á s

A felperes az alperes közérdekű adatok kiadására kötelezését kérte. Az alperes a kereset elutasítását indítványozta. Védekezése szerint közérdekű vagy közérdekből nyilvános adatokat nem kezel, ezért a kért adatok kiadására nem köteles.

A jogerős ítélet - helybenhagyva az elsőfokú bíróság ítéletét - kötelezte az alperest, hogy 15 napon belül adja ki a felperes részére a 2009. november 18-án közjegyzői okiratba foglalt, az MVM Zrt. és a .. között létrejött rülirozó hitelszerződést, ingatlant terhelő keretbiztosítéki jelzálog alapítási szerződést, az ingóságokat terhelő keretbiztosítási jelzálog alapítási szerződést, illetve mindezek tekintetében az esetleg létrejött szerződésmódosításokat.

A jogerős ítélet indokolása szerint az állami vagyonról szóló 2007. évi CVI. törvény (Vtv.) 1. § (2) bekezdés d) és e) pontjai, valamint az 5. § (1) és (2) bekezdései alapján egyértelműen megállapítható, hogy az alperes gazdasági társaság olyan állami vagyonnal gazdálkodó és rendelkező szervezet, amely közfeladatot lát el és a személyes adatok védelméről és a közérdekű adatok nyilvánosságáról szóló 1992. évi LXIII. törvény (Avtv.) 19. § (1)

és (3) bekezdései alapján köteles az általa kezelt közérdekű adatot megismerhetővé tenni. Az állam a tagsági jogviszonyt megtestesítő értékpapír tulajdonával az alperes gazdasági társaság tagja. Ezért nyilvánvaló, hogy az alperes, amelyben az állam többségi tulajdonnal rendelkezik, közvetetten állami vagyont kezel. Ezért téves az alperesnek az az álláspontja, hogy csak a részvények összessége tekinthető állami vagyonnak. A részvények külön társaság által való kezelésének szükségességét az állam speciális jogalanyiséga és szervezeti jellege indokolja. Téves az alperesnek az az érvelése is, hogy a jogszabályi változások miatt ténylegesen közfeladatot, illetve közszolgáltatást nem végez. Az alperes elsősorban nem a tényleges gazdasági tevékenységének jellege miatt minősül közfeladatot ellátó gazdasági társaságnak, hanem a Vtv. nyilvánítja ilyennek. Ezért az alperes az Avtv. 19. § (1) bekezdésének hatálya alá tartozó szervezet akkor is, ha nem közvetlenül lát el állami feladatot. Így a jogvitában sürgősség volt annak vizsgálata, hogy az alperes szerződéskötési kötelezettség és hatósági ár alkalmazása mellett, kötött módon vagy piaci viszonyok között tevékenykedik-e. Az alperes téves hivatkozásával szemben az állami vagyon kezelésével kapcsolatos adatok a Ptk. 81. § (3) bekezdése alapján nem minősülnek üzleti titoknak. A Vtv. 5. § (1) bekezdése az alperes által kezelt adatokat közérdekből nyilvános adatként minősíti. Ebbe a körbe tartoznak az alperes által kötött és a felperes által kiadni kért szerződések. Ezért az alperes az igényelt közérdekű adatok kiadására köteles.

A jogerős ítélet ellen az alperes nyújtott be felülvizsgálati kérelmet, tartalmilag annak hatályon kívül helyezése és a kereset elutasítása érdekében. Felülvizsgálati álláspontja szerint a jogerős ítélet a Vtv. 5. §-át megsértve kötelezte a közérdekű adat kiadására. Nem gazdálkodik a Vtv. 1. § (2) bekezdésében - tételesen - meghatározott állami vagyonnal és nem tartozik a Vtv. 3. §-ban meghatározott állami vagyonnal gazdálkodó szervezetek körébe, ezért reá a Vtv. 5. § rendelkezései nem irányadók. Esetében állami vagyonnak a Vtv. 1. § (2) bekezdés c) pontja alapján az állam tulajdonában álló részvénycsomag minősül, amely felett a tulajdonosi jogokat a Vtv. 3. § (1) bekezdése alapján a Magyar Nemzeti Vagyonkezelő Zrt. (MNV Zrt.) gyakorolja. A Vtv. 3. § (2) bekezdésének rendelkezése szerint pedig gazdasági társaság állami vagyon feletti vagyongazdálkodási feladatokat kizárólag 100 %-os állami részesedés esetén láthat el. Ebből következően, mivel az állam az alperes gazdasági társaságban csupán „75 % + egy szavazat” arányban rendelkezik tulajdonnal, a gazdasági társaságban meglévő állami vagyonelem tekintetében az alperes nem alanya, hanem tárgya az állami vagyonnal való gazdálkodásnak. A Vtv. 1. § (2) bekezdése taxatív sorolja fel a törvény alkalmazásában állami vagyonnak minősülő vagyonelemeket, a törvény „közvetett” vagyonkezeléséről azonban nem rendelkezik. A jogerős ítélet által hivatkozott eseti

döntés pedig a 2007-től megváltozott új jogszabályi környezetre tekintettel meghaladottá vált, miután a cégcsoportjának kizárólag ún. kereskedelmi engedéllyel rendelkező tagjai vannak, amelyeknek nem áll fenn szerződéskötési kötelezettsége a fogyasztók irányában.

A felperes tartalmilag a jogerős ítélet hatályában való fenntartását kérte. Hangsúlyozta, hogy a Vtv. 1. § (2) bekezdés c) pontjának értelmezéséből - összhangban a törvényi indokolással - nem következik, hogy csak a közvetlenül az államot megillető értékpapír és egyéb társasági részesedés tekinthető állami vagyonnak. A Legfelsőbb Bíróság korábban hozott eseti döntésében már kimondta, hogy az alperes, mint közfeladatot ellátó szerv az Avtv. 19. § (1) bekezdésének hatálya alá tartozik. Az alperes és az adatigénylés tárgyát képező szerződésben a szerződéses partner egyaránt az alperes által irányított vállalatcsoport része, amelyben az alperes meghatározó befolyással rendelkezik. Az alperes a perbeli szerződések tekintetében állami vagyont kezel. A közérdekű információkhoz való szabad hozzáférés alkotmányos biztosítéka válna súlytalanná és formálissá, ha az állam az állami vagyonnal való gazdálkodásra vonatkozó adatokat a nyilvánosság garanciális ellenőrzése alól kivonhatná azzal, hogy a vagyonkezelésre nem közvetlenül, hanem a közvetlen befolyása mellett működő gazdasági társaság közvetítésével kerül sor.

A felülvizsgálati kérelem az alábbiak szerein alaptalan.

Az Avtv. 19. § (1) bekezdése szerint az állami vagy helyi önkormányzati feladatot, valamint jogszabályban meghatározott egyéb közfeladatot ellátó szerv vagy személy (a továbbiakban együtt: szerv) a feladatkörébe tartozó ügyekben - így különösen az állami és önkormányzati költségvetésre és annak végrehajtására, az állami és önkormányzati vagyon kezelésére, a közpénzek felhasználására és az erre kötött szerződésekre, a piaci szereplők, a magánszervezetek és -személyek részére különleges vagy kizárólagos jogok biztosítására vonatkozóan - köteles elősegíteni és biztosítani a közvélemény pontos és gyors tájékoztatását. A (3) bekezdés értelmében az (1) bekezdésben említetteknek - a minősített adatok és a külön törvényekben meghatározott adatok kivételével - lehetővé kell tenniük, hogy a kezelésükben lévő közérdekű adatot bárki megismerhesse. A Vtv. 5. § (2) bekezdése alapján az állami vagyonnal gazdálkodó vagy azzal rendelkező szerv vagy személy a közérdekű adatok nyilvánosságáról szóló törvény szerinti közfeladatot ellátó szervnek vagy személynek minősül.

E rendelkezések egybevetése alapján megállapítható, hogy az állami vagyonnal gazdálkodó szerv a Vtv. 5. § (2) bekezdése alapján az Avtv. 19. § (1) bekezdése szerint, jogszabályban meghatározott egyéb közfeladatot ellátó szervnek minősül, amely köteles az általa kezelt közérdekű adatokat megismerhetővé tenni.

Nem osztotta a Kúria az alperesnek azt az érvelését, hogy az állam gazdasági társaságban fennálló többségi, de a 100 %-ot el nem érő tulajdona miatt az állami vagyonkezelésnek nem alanya, hanem tárgya, ezért nem esik a Vtv. 5. § rendelkezéseinek hatálya alá. Az alperes téves álláspontjával szemben a Vtv. 3. § (2) bekezdésének rendelkezéséből nem következik, hogy csak az olyan gazdasági társaság gazdálkodik állami vagyonnal, amely 100 %-ban állami tulajdonban áll. A szóban forgó rendelkezés ugyanis csupán lehetőséget biztosít az állami vagyon felügyeletéért felelős miniszter részére az őt megillető tulajdonosi jogok és kötelezettségek gyakorlására - egyéb szervek mellett - a 100 %-ban állami tulajdonban álló gazdasági társaság kijelölésére. Önmagában tehát azon az alapon, hogy az alperes nem kizárólag állami tulajdonban áll, az állami vagyonnal gazdálkodó szervek személyi köréből nem kizárt.

Nem kétséges, hogy az alperes gazdasági társaságban az állam tulajdonában álló - a Vtv. 1. § (2) bekezdés c) pontja szerint állami vagyonnak minősülő - részvények tekintetében a Vtv. 3. § (1) bekezdése alapján a miniszter - az MNV Zrt. útján - a gazdasági társaságban fennálló tagsági jogviszonyból eredő jogok gyakorlásával és kötelezettségek teljesítésével az állami vagyonnal gazdálkodik. Ez a tulajdonosi joggyakorlás azonban nem zárja ki, hogy a gazdasági társaság teljes vagyona felett rendelkezni jogosult, részvénytársasági formában működő alperes - a legfőbb döntéshozó szerve (közgyűlés) útján - a társaság valamennyi tagjának a vagyonával, így az államnak a társaságba bevitt üzleti vagyonával (Vtv. 4. § (1) bek.) is gazdálkodik. Ezért az alperes a Vtv. 5. § (2) bekezdése alapján egyértelműen közfeladatot ellátó szervnek minősül.

A Vtv. melléklete tartalmazza azoknak a tartós állami tulajdonban tartandó társaságoknak a felsorolását, amelyek - egyebek mellett - a nemzetgazdaság szempontjából stratégiai jelentőségűek. Az alperes a Vtv. mellékletében a tartós állami tulajdonú társasági részesedéssel működő gazdasági társaságok felsorolásában - az állami tulajdon „75 % + 1 szavazat” arányának megjelölésével - szerepel. Amint azt a Legfelsőbb Bíróság hasonló ügyben hozott határozatában is kifejtette, a villamos energia szektor nemzetgazdasági súlyából is az következik, hogy az ilyen társaság az állami vagyon kezelése és a nemzetgazdaságban betöltött szerepe révén közfeladatot ellátó szervnek minősül. A Vtv. törvényi indokolása szerint ugyanakkor a stratégiai jelentőségű társaságok vonatkozásában is elvárás a versenyképesség erősítése. (Pfv.IV.21.148/2009/6.sz.) Ezért súlytalan az alperesnek az az érvelése, hogy tevékenységét versenykörülmények között végzi.

Mindebből következik, hogy az alperes, mint az Avtv. 19. § (1)

bekezdésének hatálya alá tartozó, jogszabályban meghatározott egyéb közfeladatot ellátó szerv köteles az általa kezelt közérdekű adatokat megismerhetővé tenni. Ezért érdemben jogszabálysértés nélkül kötelezte a jogerős ítélet az alperest a közérdekű adatok kiadására.

A kifejtettekre figyelemmel a Kúria a jogerős ítéletet a Pp. 275. § (3) bekezdése alapján hatályában fenntartotta. A személyesen eljáró felperesnek áthárítható felülvizsgálati eljárási költsége nem merült fel. Az eljárás az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. tv. 57. § (1) bekezdés o) pontja szerint tárgyánál fogva illetékmentes, ezért annak viseléséről rendelkezni nem kellett.

Budapest, 2012. május 16.

Dr. Baka András sk. a tanács elnöke, Dr. Kovács Zsuzsanna sk. előadó bíró, Böszörményiné dr. Kovács Katalin sk. bíró

Vné

A kiadmány hitelül:

tisztviselő